

# Αναθέωση νομοθεσίας για την προστασία των εργαζομένων από το θόρυβο

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧ. Π.Δ. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/10/ΕΚ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΠΔ 85/1991

του **ΜΠΑΝΟΥΤΣΟΥ ΗΛΙΑ\***

Είναι γνωστό ότι ο θόρυβος κατά την εργασία αποτελεί ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα για τους εργαζομένους, με σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία τους και στην παραγωγικότητα της εργασίας. Γι' αυτό άλλωστε, τον προσεχή Οκτώβριο η καθιερωμένη από την ΕΕ Ευρωπαϊκή Εβδομάδα είναι αφιερωμένη στο Θόρυβο κατά την Εργασία.

Στη χώρα μας ισχύει το ΠΔ 85/91 για την προστασία από το θόρυβο κατά την εργασία, ενώ μέχρι την 15-02-2006 το θεσμικό μας πλαίσιο θα πρέπει να εναρμονισθεί με τη νέα Οδηγία της ΕΕ (2003/10/ΕΚ), η οποία εισάγει πολλά νέα δεδομένα, όπως την τιμή των 87 dB (A) ως ανώτατη αντί των 90 dB (A) που ισχύει σήμερα και τις τιμές των 85 και 80 dB (A) ως ανώτερο και κατώτερο όριο αντίστοιχα για ανάληψη δράσης. Για τους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας η προθεσμία εναρμόνισης παρατείνεται για επιπλέον 2 έτη, δηλαδή μέχρι 15-2-2008, ενώ για τη ναυτιλία παρατείνεται για επιπλέον 5 έτη, δηλαδή μέχρι 15-2-2011.

Η εμπειρία έχει δείξει ότι υπήρξαν μεγάλες δυσκολίες, συχνά ανυπερβλητές, στην εφαρμογή του ΠΔ 85/91, κυρίως λόγω των επενδύσεων που απαιτούνται, για παράδειγμα σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό, διαμόρφωση χώρων εργασίας, τεχνικές επεμβάσεις σε μηχανές παραγωγής και βοηθητικές εγκαταστάσεις, τεχνογνωσία και όργανα μετρήσεων. Οι δυσκολίες εφαρμογής συνδέονται όμως και με την ελλιπή ενημέρωση των εμπλεκόμενων.

Παρά το γεγονός ότι υπήρχε προθεσμία 3 ετών για να προετοιμασθεί η χώρα για την εφαρμογή των προβλέψεων της οδηγίας, φθάσαμε για μια ακόμη φορά να συζητούμε την εναρμόνιση με στενά χρονικά περιθώρια, ενώ τα ενδιαφερόμενα μέρη για την εφαρμογή

της νομοθεσίας (επιχειρήσεις, εργαζόμενοι, ειδικοί, επιθεωρητές εργασίας, προμηθευτές εξοπλισμού, κ.ά.) να μην έχουν ενημερωθεί για τις συνέπειες της εφαρμογής αυτής.

Για τον λόγο αυτό, ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ στο Συμβούλιο Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ) πρότεινε κατά τη συνεδρίαση της 7-6-2005 να εξαντληθεί κάθε χρονικό περιθώριο κατά τη συζήτηση του σχεδίου ΠΔ για την εναρμόνιση με την Οδηγία, ώστε να δοθεί η δυνατότητα καλύτερης ενημέρωσης



και να υπάρξει προετοιμασία για την εφαρμογή των μέτρων που προκύπτουν από τις νέες απαιτήσεις της Οδηγίας (μετρήσεις, μέτρα τεχνικά και οργανωτικά, ενημέρωση προσωπικού, ατομικά μέσα προστασίας, κλπ.).

Επίσης, πρότεινε άμεσα να ληφθούν πρωτοβουλίες για τη διάδοση του σχεδίου ΠΔ που έχουν σήμερα επεξεργασθεί οι υπηρεσίες του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ώστε μέχρι την τελική συζήτηση του σχεδίου στο ΣΥΑΕ το φθινόπωρο, να δοθεί η δυνατότητα διατύπωσης προτάσεων που να ληφθούν υπόψη.

Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε και στη σχετική επιστολή του Προέδρου του ΤΕΕ, διαπιστώνεται ότι η διαδικασία που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα στη χώρα μας για την εναρμό-

νιση με τις Οδηγίες της ΕΕ αποσκοπεί κυρίως στη νομοθετική προσαρμογή εντός των προθεσμιών και δεν επιτρέπει την έγκαιρη και ευρεία ενημέρωση, με αποτέλεσμα τα εμπλεκόμενα μέρη (επιχειρήσεις, εργαζόμενοι, επιθεωρητές εργασίας, συναρμόδια υπουργεία, ειδικοί επιστήμονες) να αδυνατούν να εφαρμόσουν τη νομοθεσία αμέσως μετά την έναρξη της ισχύος της, ενώ τα νομοθετήματα που προκύπτουν συχνά να υπολείπονται της απαιτούμενης τεχνικής και νομικής αρτιότητας. Χαρακτηριστικά, αναφέρουμε την περίπτωση του ΠΔ 305/96 για την ασφάλεια και υγεία στα εργοτάξια τεχνικών έργων (Οδηγία 92/57/ΕΟΚ), για την εφαρμογή του οποίου απαιτήθηκε ύστερα από τέσσερα χρόνια, περαιτέρω εξειδίκευση για τα δημόσια έργα με την έκδοση σειράς Υπουργικών Αποφάσεων από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την ενίσχυση της εφαρμογής της νομοθεσίας, το ΤΕΕ πρότεινε την αξιοποίηση της προθεσμίας που προβλέπεται κάθε φορά στις Οδηγίες της ΕΕ για εναρμόνιση των κρατών-μελών, η οποία συνήθως ξεπερνά τα δύο έτη.

Συγκεκριμένα, προτείνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την έκδοση της κάθε Οδηγίας, οι υπηρεσίες του υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας να θέτουν σε δημόσιο διάλογο το σχέδιο εναρμόνισης. Ο δημόσιος αυτός διάλογος να έχει προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης, ώστε στη συνέχεια το σχέδιο του νομοθετήματος, όπως θα έχει επαναδιατυπωθεί από την αρμόδια υπηρεσία, να τίθεται για τελική συζήτηση στο ΣΥΑΕ έγκαιρα και πριν την εκπονή της προθεσμίας εναρμόνισης. Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται εδώ και χρόνια από πολλές χώρες της ΕΕ με επιτυχία. Η προτεινόμενη αυτή διαδικασία είναι σήμερα τεχνικά και οικονομικά εφικτή, λόγω της αξιοποίησης του Διαδικτύου.

Το ΤΕΕ από την πλευρά του, δίνει άμεσα την δυνατότητα ενημέρωσης για την εν λόγω εναρμόνιση, τόσο με το παρόν δημοσίευμα, όσο και στην ιστοσελίδα του στο Διαδίκτυο ([www.tee.gr](http://www.tee.gr)), στην οποία κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει και το πλήρες κείμενο της Οδηγίας 2003/10/ΕΚ στα ελληνικά και στα αγγλικά. Επισημαίνεται ότι το σχ. ΠΔ που δημοσιεύεται δεν είναι το τελικό και θα συζητηθεί ξανά στο ΣΥΑΕ τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Τυχόν παρατηρήσεις για το σχ. ΠΔ θα πρέπει να αποσταλούν πριν τον Σεπτέμβριο τόσο στην αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ([christodoulou.osh@yeka.gr](mailto:christodoulou.osh@yeka.gr)), όσο και

\* Εκπρόσωπος του ΤΕΕ στο ΣΥΑΕ  
Μέλος της Μόνιμης Επιτροπής του ΤΕΕ για την Ασφάλεια και Υγεία στον Εργασιακό Χώρο

στη γραμματεία της Μόνιμης Επιτροπής για την Ασφάλεια και Υγεία στον Εργασιακό Χώρο (valatsou@central.tee.gr).

Για πληρέστερη ενημέρωση και διευκόλυν-

ση του δημοσίου διαλόγου, στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κυριότερες προβλέψεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που θα εκδοθεί

για εναρμόνιση με την Οδηγία, καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις του ΠΔ 85/1991 που ισχύουν σήμερα για το θόρυβο κατά την εργασία.

### Συγκριτικός Πίνακας μεταξύ των κυριότερων προβλέψεων του σχ. Π.Δ. εναρμόνισης με την Οδηγία 2003/10/ΕΚ και του ισχύοντος ΠΔ 85/1991

Πρόβλεψη	Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος	ΠΔ 85/1991
1. Σκοπός	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους, που προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύψουν λόγω της έκθεσης σε θόρυβο (άρθρο 1, § 1).	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία (άρθρο 1, § 1)
2. Πεδίο εφαρμογής	Παντού εκτός από μουσική και ψυχαγωγία (προθεσμία εναρμόνισης 15-2-2008) και ναυτιλία (προθεσμία εναρμόνισης 15-2-2011) (άρθρο 17, § 2)	Παντού εκτός από θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές (άρθρο 1, § 2).
3. Ορισμός οριακής τιμής έκθεσης	87 dB(A) και 200 Pa στο αυτί, δηλ. συνυπολογίζοντας την ηχοεξασθένιση που επιφέρουν τα ΜΑΠ ακοής που φορά ο εργαζόμενος (άρθρο 3, § 1, 2).	
4. Χρονική περίοδος για τη μέτρηση του θορύβου	8 ώρες ή μία εβδομάδα (άρθρο 3, § 3)	8 ώρες (άρθρο 3, § 3). Επίσης βλ. 13 κατωτέρω.
5. Υποχρέωση μείωσης των κινδύνων από την έκθεση στο θόρυβο	Να εξαλείφονται στην πηγή προέλευσής τους ή να περιορίζονται στο ελάχιστο (άρθρο 5, § 1)	Στο κατώτατο εύλογο επιπέδο λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική πρόοδο και τα διαθέσιμα μέτρα ελέγχου του θορύβου ιδίως στην πηγή (άρθρο 5, § 1)
6. Υποχρέωση εφαρμογής προγράμματος μέτρων μείωσης της έκθεσης	85 dB(A) και 140 Pa (άρθρο 5, § 2).	90 dB(A) και 200 Pa (άρθρο 5, § 2α)
7. Οριοθέτηση και σήμανση χώρων, ελεγχόμενη πρόσβαση	85 dB(A) και 140 Pa. Έλεγχος πρόσβασης αν είναι τεχνικά εφικτό και δικαιολογείται από τον κίνδυνο έκθεσης (άρθρο 5, § 3)	90 dB(A) και 200 Pa. Έλεγχος πρόσβασης αν είναι εύλογο εφικτό (άρθρο 4, § 2).
8. Παροχή μέσων ατομικής προστασίας ακοής	80 dB(A) και 112 Pa (άρθρο 6, § 1α).	85 dB(A) και 200 Pa (άρθρο 6, § 2).
9. Υποχρέωση χρήσης μέσων ατομικής προστασίας ακοής	85 dB(A) and 140 Pa. Τα ΜΑΠ ακοής επιλέγονται κατά τρόπον ώστε να αποσοβείται ή να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος για την ακοή (άρθρο 6, § 1β, 1γ).	90 dB(A) and 200 Pa (άρθρο 6, § 1).
10. Παροχή ενημέρωσης και εκπαίδευσης στους εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους	80 dB(A) και 112 Pa (άρθρο 8)	85 dB(A) και 200 Pa (άρθρο 4, § 1α)
11. Ενημέρωση εκπροσώπων των εργαζομένων	Παραπομπή στην 89/391/EEC (άρθρο 8)	85 dB(A) και 200 Pa (άρθρο 4, § 1), 90 dB(A) and 200 Pa (περί προγράμματος μέτρων μείωσης της έκθεσης, άρθρο 5, § 2β).
12. Δικαίωμα εργαζομένου για έλεγχο της ακοής του	Όταν η έκθεση στο θόρυβο υπερβαίνει τα 85 dB(A) και 140 Pa, έλεγχος της ακοής από τον ιατρό εργασίας και αν αυτός το κρίνει αναγκαίο από εξειδικευμένο ιατρό. Όταν υπερβαίνει τα 80 dB(A) και 112 Pa, προληπτικός ακοομετρικός έλεγχος (άρθρο 10, § 2).	Όταν η έκθεση στο θόρυβο υπερβαίνει τα 85 dB(A) έλεγχος της ακοής από τον ιατρό εργασίας και αν αυτός το κρίνει αναγκαίο από εξειδικευμένο ιατρό (άρθρο 7, § 1).
13. Επίβλεψη της υγείας	Μέτρα για την επίβλεψη της ακουστικής λειτουργίας όταν υπάρχει κίνδυνος (άρθρο 10, § 4).	
14. Χορήγηση παρεκκλίσεων	Από το ΣΥΑΕ για τη χρήση των ΜΑΠ ακοής, όταν μπορεί να προκληθεί κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλεια (άρθρο 11, § 1)	Από την Επιθεώρηση Εργασίας: α) εβδομαδιαία στάθμιση ηχοέκθεσης (άρθρο 9, § 1), β) τη χρήση των ΜΑΠ ακοής, όταν μπορεί να προκληθεί κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλεια (άρθρο 9, § 2β).